

MLADI IN ORGANIZACIJA ZDRUŽENIH NARODOV

Društvo za Združene narode za Slovenijo
United Nations Association of Slovenia

MLADINSKI
SVET
SLOVENIJE
NATIONAL
YOUTH
COUNCIL
OF SLOVENIA

MLADI IN ORGANIZACIJA ZDRUŽENIH NARODOV

publikacija

Avtorji: Adriana Aralica, Miha Pongrac, Mateja Robnik, Urška Učakar

Avtorji uvodnih besed: Ahmad Alhendawi, Adriana Aralica, Tea Jarc

Uredila: Urška Učakar

Jezikovni pregled: Adriana Aralica

Izdajatelj: Društvo za Združene narode za Slovenijo

Oblikovanje: Mikrodata, Daša Sitar s.p.

Tisk: LITTERA PICTA d.o.o.

Naklada: 300 izvodov

Ljubljana, 2014

Projekt podpira Mladinski svet Slovenije.

Vsebina publikacije ne odraža nujno stališč in mnenj podpornikov.

KAZALO

<u>KAJ JE ORGANIZACIJA ZDRUŽENIH NARODOV?</u>	10
<u>MLADI IN ORGANIZACIJA ZDRUŽENIH NARODOV</u>	12
<u>Kaj je mladina in kaj je njen problem?</u>	12
<u>Koga mladina sploh zanima?</u>	14
<u>Odposlanec generalnega sekretarja OZN za mladino</u>	18
<u>Delovni načrt odposlanca generalnega sekretarja OZN za mladino</u>	20
<u>In kaj želijo na tem področju narediti?</u>	22
<u>Kaj pa bo zame naredil mladinski delegat pri Organizaciji združenih narodov?</u>	25
<u>MLADINSKI DELEGAT SLOVENIJE PRI ORGANIZACIJI ZDRUŽENIH NARODOV – PA KAJ BOŠ SPLOH POČEL?!</u>	26
<u>UNESCO GLASNIKI – PRILOŽNOST ZA MLADE Z ZANIMANJEM ZA UNESCO</u>	28
<u>KJE SE LAHKO VKLJUČIM JAZ?</u>	30
<u>KAJ VEM O OZN IN MLADIH?</u>	31
<u>KJE NAJDEM VEČ INFORMACIJ?</u>	39

PREDGOVOR

We live in exciting times. With 1.8 billion young people, the current group of people aged 10 – 24 years is the largest generation of youth the world has ever known. Access to education, employment, human rights, the threat of climate change – the challenges are enormous, but so are the possibilities, as long as we make sure not to fail this generation in its endeavours.

This is why the Secretary-General has made “working with and for young people” one of his five priorities for his second term. Since taking office early last year as the Secretary-General’s first Envoy on Youth, I have spared no efforts to support the UN’s work on youth issues across the system, and to advocate for more investments in youth development.

The UN system through the Inter-Agency Network on Youth Development is in implementing the first UN work plan on youth – the System-Wide Action Plan on youth. The plan reflects an increased youth focus in the existing UN programmes at all levels, guided by the World Programme of Action for Youth. The plan focuses on the following priority areas: employment; entrepreneurship; political inclusion; citizenship and protection of rights; and education, including on sexual and reproductive health.

Today and more than ever, the UN is open to dialogue with young people, to better respond to their priorities and demands for

development and human rights. UNA Slovenia is part and parcel of this work, and I want to thank UNA for all its efforts in helping us in this important undertaking.

Ahmad Alhendawi

**odposlanec generalnega sekretarja OZN za mladino
United Nations Secretary-General's Envoy on Youth**

UVODNE MISLI

Organizacija združenih narodov obsega širok spekter delovanja. Čeprav morda njenega prispevka vedno ne opazimo v vsakdanjem življenju, vpliva na življenje vsakega posameznika, hkrati pa zaradi svojega sodelovanja ne le z vladami držav članic, temveč tudi s civilno družbo posameznikom omogoča, da vplivajo na njeno delovanje. Organizacija združenih narodov je prepoznała tudi pomembnost naslavljanja mladinskih vprašanj; mladi so ena izmed prioriteta generalnega sekretarja Organizacije združenih narodov Ban Ki-moona in organizacija si preko različnih instrumentov prizadeva vzpostaviti dialog z mladimi.

Društvo za Združene narode za Slovenijo si je že pred nekaj leti zadalo cilj Organizacijo združenih narodov približati mladim; v ta namen organiziramo delavnice, konference, simulacije delovanja Združenih narodov, s ciljem povezovanja z mladimi iz tujine pa smo okrepili tudi mednarodno sodelovanje. Ta publikacija je naslednji korak v naših prizadevanjih in zajema ne le pregled aktivnosti Organizacije združenih narodov na področju mladih, temveč tudi rezultate raziskave, v kateri je Društvo za Združene narode za Slovenijo preverjalo stališča slovenskih mladih o Organizaciji združenih narodov.

Mladinska vprašanja so nedvomno področje, kjer je pomembno, da mladi zagotovimo, da je naš glas slišan – ne le na nacionalni, temveč tudi na mednarodni ravni. Upamo, da bo publikacija ponudila zanimive

informacije o Organizaciji združenih narodov in spodbudila k vključitvi v njeno delovanje.

Želim vam prijetno branje!

Adriana Aralica
predsednica mladinske sekcije
Društva za Združene narode za Slovenijo

PUBLIKACIJI NA POT

Zakaj sploh sodelovanje na globalni ravni?

Mladi smo posebna družbena skupina, ki se na prehodu iz otroštva v odraslost srečuje s specifičnimi izzivi. In ravno to starostno obdobje nas postavlja v položaj, ko končujemo izobraževanje, želimo poiskati prvo zaposlitev, se odselimo od staršev in seveda prevzemamo tudi ostale družbene naloge in odgovornosti. Smo torej na razpotju, ko se poslavljamo od enega obdobja in vstopamo v obdobje, ko bomo sami prevzeli odgovornost za svoja dejanja in tudi sami sprejemali odločitve. O sebi in o družbi, o zadevah, ki imajo učinek v sedanjosti, in tistih, ki se bodo odsevale v prihodnosti. Pa imamo mladi dovolj možnosti za sodelovanje in vplivanje? Ali naše mnenje res šteje? Glede naših osebnih področij verjetno ja. Velikokrat pa se odločitve sprejemajo tudi mimo nas in mladi – tudi zaradi naše starosti in pomanjkanja izkušenj – nismo vključeni v procese odločanja.

Sistem Organizacije združenih narodov sprejema odločitve na najvišji – globalni ravni. In kljub temu da se ti procesi velikokrat zdijo oddaljeni od posameznika, imajo še kako velik vpliv na naša življenja. Postavljajo standarde in norme, kriterije, ki vodijo do višje kakovosti, zagotavljajo dostop in se zavzemajo za enakost možnosti. In ravno Organizacija združenih narodov je v preteklih letih naredila izjemen preboj na področju naslavljanja potreb mladih in vključevanja mladih v te odločitve.

Odprle so se torej nove možnosti, kjer lahko mladi prispevamo k urejanju globalnih področij in s tem vplivamo na odločitve, ki se tičejo nas samih, kot drugih mladih na različnih koncih sveta.

V mladinskih organizacijah pri zagovarjanju potreb in pravic mladih, pri oblikovanju politik, ki se tičejo nas, vselej velja načelo »Nič o mladih brez mladih«. Ker verjamemo v to, da naša družbena skupina – torej mladi – najbolje poznamo izzive, s katerimi se srečujemo, in smo tudi sami sposobni nanje odgovoriti. Ker verjamemo, da smo kljub rosnim letom in manj izkušnjam lahko odgovorni, smo sposobni in lahko predlagamo rešitve za izboljšanje našega položaja. In čas je, da mladi spoznamo vse razsežnosti in ravni sodelovanja, vse do globalne ravni.

Navsezadnje je to tudi naš svet, zato naj bo naš glas slišan in upoštevan.

Tea Jarc
predsednica Mladinskega sveta Slovenije

KAJ JE ORGANIZACIJA ZDRUŽENIH NARODOV?

Združeni narodi (ZN) so mednarodna organizacija in ne svetovna vlada. So organizacija suverenih držav, ki se ji prostovoljno pridružijo. Prizadevajo si za svetovni mir, širijo prijateljstvo med vsemi narodi ter podpirajo gospodarski in družbeni napredek. Formalni začetek Organizacije združenih narodov (OZN) sega v leto 1945, natančneje 24. oktobra, ko je stopila v veljavo Ustanovna listina ZN.¹ Danes OZN šteje kar 193 držav članic, tudi Slovenijo.

Sedež ZN v New Yorku (vir: UN Photo/Andrea Brizzi)

¹Ustanovna listina ZN – *Charter of the United Nations*, podpisana 26. junija 1945 v San Franciscu, v veljavi od 24. oktobra 1945. Dostopno prek: <http://www.un.org/aboutun/charter/index.html> (10. decembra 2012).

OZN ima šest glavnih teles:

- Generalno skupščino,
- Varnostni svet,
- Meddržavno sodišče,
- Skrbniški svet,
- Ekonomski in socialni svet ter
- Sekretariat.

Poleg glavnih teles sistem ZN sestavljajo tudi številne druge organizacije, agencije in programi, ki so specializirani za svoja področja. S svojim delom na raznolikih problematikah ščitijo človekove pravice, podpirajo razvoj ter skrbijo za mir in varnost. Zakaj pa se ukvarjajo z mladimi? Ker so mladi postali ključ za razvoj in se v različnih delih sveta soočajo s številnimi problemi.

MLADI IN ORGANIZACIJA ZDRUŽENIH NARODOV

(Urška Učakar)

Kaj je mladina in kaj je njen problem?

Države za opredelitev mladih uporabljajo različne definicije, OZN pa za statistične namene kot mlade definira osebe, stare med 15 in 24 let. Mladi so kot družbena skupina zelo raznoliki, mladino pa naj bi po zapisih OZN sestavljale osebe, ki so v procesu odraščanja ter zaključujejo obvezno šolanje in iščejo prve zaposlitve. Prvo starostno opredelitev je generalni sekretar OZN uporabil leta 1981, vendar pa poročila generalnega sekretarja OZN izpostavljajo, da so definicije po državah različne. Definicije se tako razlikujejo glede na demografske, finančne, gospodarske in družbeno-kultурne razmere, v katerih se nahajajo različne družbe.

OZN se je s problematiko mladine pričel ukvarjati že leta 1965, ko je jasno zapisal, da so domišljija, ideali in energija mladih ljudi ključni za nadaljevanje razvoja družb, v katerih živijo. Leto 1985, ki je bilo razglašeno za prvo mednarodno leto mladih, je pod naslovom »Participacija, razvoj in mir« skušalo opozoriti na vlogo mladih v svetu in njihov prispevek k razvoju. Vloga mladih je bila pozneje prepoznana tudi v Svetovnem akcijskem programu za mlade (*World Programme of Action for Youth*), ki je bil sprejet leta 1995 in osvežen leta 2007 ter še danes predstavlja ključen dokument za problematiko mladih. Za izvajanje programa skrbi Kontaktna točka ZN za mladino znotraj Divizije za socialno politiko in razvoj Oddelka ZN za ekonomske in socialne zadeve (*United Nations Department of Economic and Social Affairs, UN DESA*). Leto 2010 je bilo razglašeno kot drugo mednarodno leto mladih pod naslovom »Dialog in medsebojno razumevanje«.

**INTERNATIONAL
YEAR OF YOUTH
AUGUST 2010 - 2011
OUR YEAR OUR VOICE**

Koga mladina sploh zanima?

Naraščajoče zanimanje za mlade je pripeljalo do sodelovanja številnih entitet, sčasoma pa so se te odločile za formalno in strukturirano sodelovanje prek Medagencijske mreže ZN za razvoj mladih ([United Nations Inter-agency Network on Youth Development](#)). Medagencijska mreža skuša delovati tudi na področju regionalne in nacionalne koordinacije ter prenosa znanj in informacij. Medganecijski mreži so-predsedujejo entitetu znotraj sistema OZN, in sicer:

- leta 2010: Organizacija ZN za izobraževanje, znanost in kulturo (United Nations Organization for Education, Science and Culture, UNESCO),
- leta 2011: Mednarodna organizacija dela (International Labour Organization, ILO),
- leta 2012: Program ZN za naselja (United Nations Human Settlements Programme, UN-Habitat),
- leta 2013: Sklad ZN za prebivalstvo (United Nations Population Fund, UNFPA),
- leta 2014: Organizacija ZN za industrijski razvoj (United Nations Industrial Development Organization, UNIDO).

Sistem ZN na področju mladih sodeluje prek številnih entitet in oddelkov:

Sklad ZN za otroke
[\(UNICEF\)](#)

Organizacija za prehrano
in kmetijstvo ZN [\(FAO\)](#)

Zavezništvo civilizacij
[\(UNAOC\)](#)

Mednarodna organizacija
dela [\(ILO\)](#)

Svetovna zdravstvena
organizacija [\(WHO\)](#)

Pisarna visokega komisarja
ZN za begunce [\(UNHCR\)](#)

Program ZN za razvoj
[\(UNDP\)](#)

Prostovoljci ZN
[\(UNV\)](#)

Sekretariat Konvencije
o biološki
raznovrstnosti [\(CBD\)](#)

Mednarodni sklad za razvoj
kmetijstva [\(IFAD\)](#)

Mednarodna
telekomunikacijska zveza [\(ITU\)](#)

Pisarna visokega komisarja
ZN za človekove pravice
[\(OHCHR\)](#)

Program ZN za boj proti
AIDSU ([UN AIDS](#))

Agencija ZN za ženske
([UN Women](#))

Program ZN za naselja
([UN Habitat](#))

Sekretariat Konvencije ZN za boj
proti dezertifikaciji ([UNCCD](#))

Sklad ZN za razvojni kapital
([UNCDF](#))

Program ZN za okolje
([UNEP](#))

Organizacija ZN za
izobraževanje, znanost in
Kulturo ([UNESCO](#))

Sekretariat Okvirne konvencije
ZN o podnebnih spremembah
([UNFCCC](#))

Sklad ZN za prebivalstvo
([UNFPA](#))

Kampanja ZN za razvojne
cilje tisočletja ([UNM](#))

Organizacija ZN za
industrijski razvoj
([UNIDO](#))

Agencija ZN za pomoč in
Zaposlovanje palestinskih beguncev
na Bližnjem vzhodu ([UNRWA](#))

Svetovni program za hrano ([WFP](#))

Svetovna turistična
Organizacija ([UNWTO](#))

Svetovna banka
([WB](#))

Urad ZN za boj proti
drogam in kriminalu
[\(UNODC\)](#)

Oddelek ZN za
Javno Informiranje
[\(UN DPI\)](#)

Oddelek ZN za ekonomsko
in socialne zadeve
[\(UN DESA\)](#)

Pisarna posebnega predstavnika
Generalnega sekretarja ZN
za otroke v oboroženih konfliktih
[\(SRSG CAAC\)](#)

Posebni predstavnik generalnega
sekretarja ZN proti nasilju nad otroki
[\(SRSG VAC\)](#)

Ekonomска komisija ZN
Za Afriko
[\(UNECA\)](#)

Ekonomска komisija ZN
za Evropo
[\(UNECE\)](#)

Ekonomска komisija ZN za
Latinsko Ameriko in Karibe
[\(UN ECLAC\)](#)

Ekonomski in socialna
komisija ZN za Azijo in Pacifik
[\(UN ESCAP\)](#)

Ekonomski in socialna
komisija ZN za Zahodno Afriko
[\(UN ESCWA\)](#)

Pisarna za podporo izgradnje miru
[\(PBSO\)](#)

Odpoljanec generalnega sekretarja OZN za mladino

Odpoljanec generalnega sekretarja OZN za mladino je eden izmed ključnih akterjev znotraj sistema ZN za politike mladih. Sodeluje z različnimi agencijami ZN, državami, nevladnimi organizacijami, civilno in akademsko družbo ter mediji. Njegov mandat stremi k povečanju in okrepitevi vloge mladih znotraj in izven sistema ZN. Trenutno funkcijo odposlanca za mladino opravlja Ahmad Alhendawi, ki je bil za prvega odposlanca imenovan leta 2013 in je kot svoja štiri ključna področja dela opredelil:

- participacijo,
- zagovorništvo,
- partnerstvo in
- harmonizacijo.

Ahmed Alhendawi (vir: UN Photo/Eskinder Debebe)

Da bi lahko področje mladinske problematike predstavil kar najširši javnosti, se poleg sodelovanja z različnimi akterji in delovanja znotraj raznolikih iniciativ udeležuje številnih prireditev po celem svetu, kjer odpira vprašanja in naslavlja izzive, s katerimi se mladimi spopadamo. Med potovanji se odposlanec generalnega sekretarja OZN za mladino udeležuje predvsem dogodkov, ki jih organizirajo mlađi ali so tesno povezani z mladinsko problematiko, kot so različni mladinski forumi in konference. Med drugimi se aktivno poslužuje spletnih platform in družbenih omrežij, ki so blizu mladim.

Kot odposlanec generalnega sekretarja OZN sodeluje tudi na nekaterih drugih dogodkih, ki so povezani s širšimi problematikami OZN. Med tematikami, ki se jih največkrat dotakne, so vprašanja zaposlovanja, nove razvojne agende, izobraževanja in boja proti AIDS/HIV. S svojim delom skuša integrirati delo številnih entitet sistema OZN na področju mladih. Glede na dosedanje rezultate dela in sodelovanje z vodilnimi v sistemu OZN je jasno, da je problematika mladih postala ena izmed prioritet razvojnega in socialnega področja dela OZN. Eden izmed najpomembnejših ciljev dela odposlance za mladino je institucionalizacija področja mladih v OZN, po vzoru UN AIDS programa in prek vzpostavitve t. i. Panela za mladino (*UN Panel on Youth*).

Delovni načrt odposlanca generalnega sekretarja OZN za mladino

a) PARTICIPACIJA

- promocija mehanizmov za participacijo mladih v OZN,
- vzpostavljanje komunikacijskih kanalov za komunikacijo med mladimi in OZN,
- dostop do informacij za mlade v vseh šestih uradnih jezikih.

b) ZAGOVARNIŠTVO

- promocija mladinske participacije pri doseganju razvojnih ciljev tisočletja,
- zagovarjanje pravic mladih in razvoja kot temeljev razvojne agende po letu 2015,
- zagovarjanje mladim prijaznega programa aktivnosti Mednarodne konference o prebivalstvu in razvoju po letu 2014,
- uporaba številnih platform za močnejšo agenda za mlade,
- uporaba tradicionalnih in novih medijev pri zagovarjanju močnejše participacije mladih.

c) PARTNERSTVO

- koordinacija držav članic OZN na področju mladih,
- vzpostavitev sklada za razvoj mladih,
- raziskovanje problematike mladih,
- mreženje mladinskih organizacij z namenom izgradnje globalne koalicije za pravice mladih.

d) HARMONIZACIJA

- promocija implementacije Svetovnega akcijskega programa za mlade,
- vzpostavitev Medagencijske mreže,
- okrepitev komunikacije in deljenja informacij med agencijami ZN,
- implementacija strategije za prostovoljstvo in promocija prostovoljstva v programih ZN.

In kaj želijo na tem področju nareediti?

Vključene organizacije in programi se s problematiko mladih ukvarjajo predvsem prek svojih projektov. Med takimi projekti so različna terenska dela, sofinanciranje dejavnosti in gradenj, promocijske aktivnosti itd. S tovrstnimi dejavnostmi skušajo OZN izboljšati položaj mladih in jih vključevati v svoje politike. Vloga mladih je tudi zaradi vloge odposlanca generalnega sekretarja OZN za mladino pridobila prepoznavnost, številni akterji pa skušajo vlogo mladih primerno vključiti tudi v novo razvojno agendo po letu 2015.

OZN je problematiko mladih vključil v številne dokumente in programe, med drugimi se v Odboru za socialne, humanitarne in kulturne zadeve Generalne skupščine OZN na letni ravni sprejema resolucije o mladih. Resolucije obravnavajo problematike, s katerimi se mladi s celega sveta soočajo na dnevni ravni. Dokumenti tako naslavljajo vprašanja zdravja, izobraževanja, varnosti, zaposlovanja, participacije, revščine in lakote, nasilja, diskriminacije itd. Resolucije opozarjajo na različne vidike problematike mladih, promovirajo delo na tem področju in skušajo spodbujati sodelovanje med različnimi akterji.

Glavni okvir za sprejemanje politik in vzpostavitev programov je Svetovni akcijski program za mladino. Program vključuje 15 prioritetnih področij dela in vključuje predloge za dejavnosti na vseh izmed teh področij.

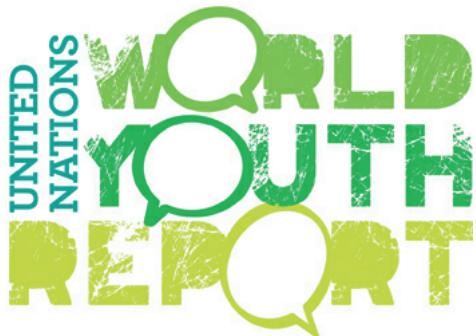
In katera so prioritetna področja?

- izobraževanje,
- zaposlovanje,
- lakota in revščina,
- zdravje,
- okolje,
- zloraba substanc,
- mladinsko pravosodje,
- prostočasne aktivnosti,
- participacija,
- globalizacija,
- informacijsko-komunikacijska tehnologija,
- HIV/AIDS,
- oboroženi konflikti,
- medgeneracijska vprašanja,
- deklice in mlade ženske.

Z izdajo poročil o mladih OZN skuša analizirati položaj mladih in določeno področje dela. Svetovno poročilo o mladini 2013 je analiziralo položaj mladih migrantov, prejšnja poročila pa so analizirala dostojno delo, podnebne spremembe ter izzive in priložnosti.

Za koordinacijo dela različnih agencij znotraj sistema ZN je bil v letu 2013 sprejet Sistemski akcijski načrt. Cilj načrta je poenotenje in koordinacija številnih programov za mlade in strateško vodenje dejavnosti na področju mladine v okviru Svetovnega akcijskega programa za mlade. Ključne dejavnosti, ki naj bi jih načrt koordiniral, so dejavnosti na področjih:

- zaposlovanja in podjetništva,
- zaščite pravic in civilnega udejstvovanja,
- političnega vključevanja,
- izobraževanja ter
- zdravja.

Kaj pa bo zame naredil mladinski delegat pri Organizaciji združenih narodov?

Institut mladinskega delegata pri OZN je funkcija, pri kateri mladi aktivno sooblikujejo odločitve, sprejete na ravni OZN. Korenine institucije segajo v leto 1971, ko so se mladi prvič z delegacijami iz svojih držav udeležili srečanja OZN, opazno pa se je delež mladinskih delegatov povečal v devetdesetih letih prejšnjega stoletja, predvsem pa po letu 1995, prvem mednarodnem letu mladih. Cilj institucije je, da mladi z aktivnim sodelovanjem na mednarodnem parketu dajejo neko težo oziroma legitimnost odločitvam, ki se sprejemajo na področju mladih.

MLADINSKI DELEGAT SLOVENIJE PRI

**ORGANIZACIJI ZDRUŽENIH NARODOV – PA KAJ
BOŠ SPLOH POČEL?!**

(Miha Pongrac)

Ko sem kolegom prvič omenil, da sem postal mladinski delegat pri OZN, so mi najprej čestitali, češ, hej, uau, kdaj se seliš v New York? Pa sem jim pojasnil, da nisem (še) postal diplomat, saj to ne moreš postati kar čez noč. **Funkcija mladinskega delegata je namreč, da sodeluje na letnem zasedanju Generalne skupščine OZN v okviru tretjega odbora**, torej Odbora za socialne, humanitarne in kulturne zadeve, in s tem širši svetovni javnosti na mednarodnem parketu predstavi stališča države, iz katere prihaja, oziroma njene politike do mladih znotraj teme, ki je na agendi OZN zavedena pod naslovom »Družbeni razvoj, ki vključuje vprašanja o svetovnem socialnem položaju in mladini, staranju, osebah s posebnimi potrebami in družini.«

In nato je sledilo: »**A to je vse?!**« Ni.

Ključno je namreč tudi, kar se zgodi pred septembrskim vrhom Generalne skupščine OZN in kar se zgodi po njej. Pred začetkom namreč potekajo priprave na zasedanje. V tem času se mladinski delegat seznanja z relevantnimi stališči o aktualnih temah. V Sloveniji vsekakor odmevajo naslednje teme: **politična participacija, brezposelnost, socialna vključenost in zdravje mladih**. Kaj pa so prioritete ZN na

svetovni ravni? O njih smo deležniki, torej člani Evropskega mladinskega foruma, mladinski delegati posameznih držav pri OZN in razne nevladne organizacije med drugim razpravljali že na prvem posvetu z naslovom »*United Nations Advocacy Meeting 2014*«, ki sem se ga kot slovenski mladinski delegat pri OZN udeležil konec junija v Bruslju. Med tem sem se seznanil z delom OZN na področju mladinske problematike, preučil veljavne resolucije s področja mladine in poročila generalnega sekretarja OZN na obravnavanem področju. Pred odhodom v New York bom tako poznal vsebinska izhodišča o veljavnih nacionalnih politikah in programih za mladino, katera mi bodo pomagali razumeti tudi državni organ, pristojen za mladino, ter Mladinski svet Slovenije.

In po New Yorku? Takrat bom **zainteresirani javnosti, preko predavanj ali nastopov v medijih, predstavil sklepe srečanja Generalne skupščine OZN**, svojemu nasledniku pa bom nato predal pridobljeno znanje, izkušnje in ne nazadnje, v to verjamem že zdaj, tudi kakšne pomembne kontakte – drugih mladinskih delegatov ali organizacij, ki bi utegnile koristiti institutu mladinskega delegata pri OZN in Mladinskem svetu Slovenije tudi v prihodnje.

UNESCO GLASNIKI – PRILOŽNOST ZA MLADE Z ZANIMANJEM ZA UNESCO

UNESCO glasniki so posamezniki, ki širijo glas o UNESCO po državi. To so mladi, stari do 23 let, ki so aktivni pri nalogah in projektih, raziskovalnih nalogah, različnih programih in taborih ASP mreže in UNESCO ter širijo UNESCO-vo poslanstvo preko različnih medijev.

Lokalna predavanja

Z namenom ohranjanja in širjenja UNESCO-vega poslanstva, ciljev in programov po celotni državi bodo UNESCO glasniki v vsakem od 10 slovenskih središč UNESCO pridruženih šol vsaj enkrat letno predavalni o UNESCO in ključnih tematikah tistega leta.

Naziv UNESCO glasnik

Naziv UNESCO glasnik lahko pridobijo najaktivnejši mladi z zanimanjem za UNESCO. Naziv je namenjen vzpodbujanju mladih, da aktivno sodelujejo v UNESCO-vih programih in aktivnostih ter širijo glas o UNESCO med svojimi vrstniki. Slovenska nacionalna komisija za UNESCO nazine UNESCO glasnik podeli na UNESCO dogodku (meseca novembra).

KJE SE LAHKO VKLJUČIM JAZ?

Prostovoljci ZN:

www.unv.org

Program Sekretariata ZN za mlade strokovnjake:

<https://careers.un.org/>

Mladinski delegat pri OZN:

<http://unyouth.com/>

UNESCO glasniki:

<http://unesco-mladi.si/unesco-glasniki/>

Priložnosti za mlade:

<http://www.un.org/youthenvoy/category/opportunities/>

Program za prakse na sedežu OZN:

<http://www.un.org/depts/OHRM/sds/internsh/>

Mladinska sekcija Društva ZN za Slovenijo:

www.unaslovenia.org

Mladi prostovoljci ZN:

<http://www.unv.org/youth/>

Nova razvojna agenda – MyVote:

myworld2015.org/

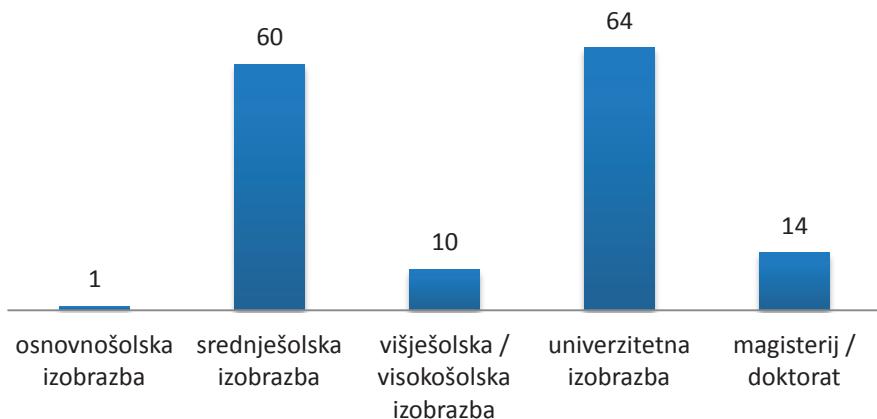
KAJ VEM O OZN IN MLADIH?

(Adriana Aralica in Mateja Robnik)

Društvo za ZN za Slovenijo je pripravilo raziskavo »Mladi in OZN«, v kateri je med 30. septembrom in 31. decembrom 2013 sodelovalo 149 udeležencev, starih med 18. in 30. let.² Cilj raziskave je bilo ugotoviti mnenje mladih o delovanju ZN in njihovo poznavanje ZN, pa tudi ideje za večjo povezanost med mladimi in OZN.

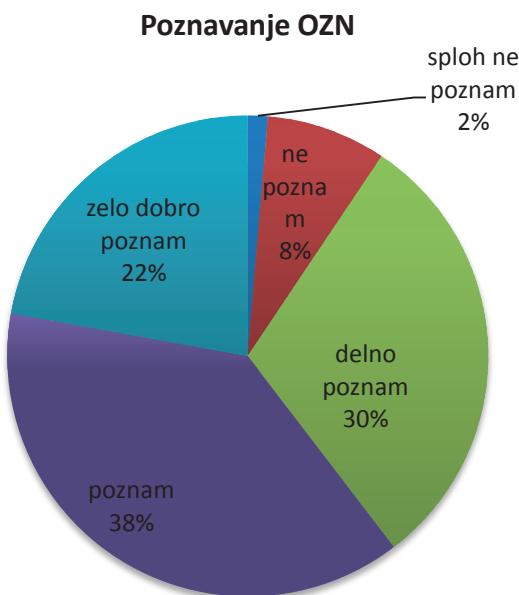
V raziskavi, ki prikazuje, kako je OZN prepoznana med mladimi v Sloveniji, je od 149 udeležencev sodelovalo 49 moških. Med anketiranci so bili izprašani 104 študenti/dijaki, 17 zaposlenih ter 28 tistih, ki zaposlitev še iščejo. Kot prikazuje spodnji diagram, večina anketirancev dosega stopnjo srednješolske in univerzitetne izobrazbe.

Najvišja dosežena stopnja izobrazbe

²Anketo je rešilo 161 anketirancev, vendar so bili glede na starostno omejitve odgovori 12 anketirancev neveljavni.

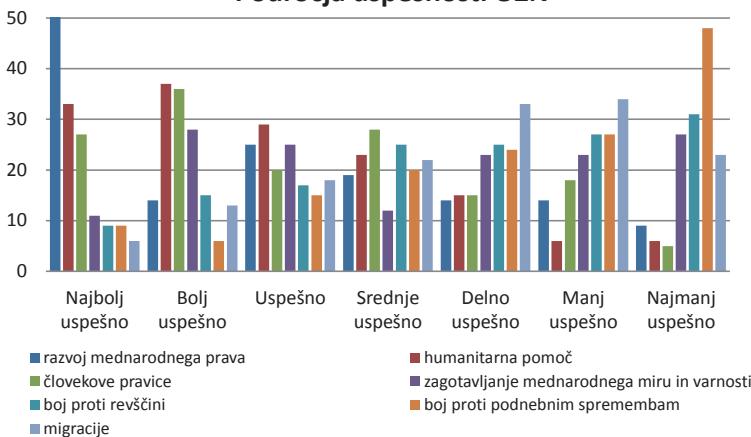
Kar 131 udeležencev se izobražuje oziroma je izobraženih v družboslovni/humanistični smeri, medtem ko v naravoslovni/tehnični smeri le 18. Glede na smer izobrazbe večine anketirancev lahko v rezultatih ankete pričakujemo dobro poznavanje OZN. V času študija je bilo na področju obštudijskih dejavnosti aktivnih 132 oziroma 88 % anketirancev, 9 % je bilo aktivnih občasno, medtem ko 3 % udeležencev prostovoljskega ali študentskega dela ni opravljalo. Večina anketirancev torej predstavlja aktivne mlade, ki svoje interese udejanjajo oz. so jih udejanjali že v času študija.

Velika večina udeležencev pozna ali pa je vsaj že slišala za OZN. 22 % anketirancev delovanje OZN pozna zelo dobro, slabih 70 % anketirancev organizacijo pozna dobro ali pa vsaj delno, medtem ko ostalih 10 % z organizacijo ni seznanjeno. Od teh, ki organizacijo poznajo, jih večina (76 %) meni, da je OZN delno uspešna pri svojem delu.

Po mnenju udeležencev je OZN najbolj uspešna na področju razvoja mednarodnega prava, tako meni 54 vprašanih oz. 36 %, sledita pa področji humanitarne pomoči (22 %) in človekovih pravic (18 %). Slednji najvišje položaje zasedata tudi v kategoriji boljše oz. srednje uspešnosti, a zagotovo ne kot najmanj uspešni. Tu se jim pridružujejo še področja boja proti revščini in podnebnim spremembam ter migracij, ki je hkrati tudi eno izmed manj uspešnih področij. Kot najmanj uspešna anketiranci označujejo področja boja proti podnebnim spremembam (32 %), boja proti revščini (21 %) in zagotavljanja mednarodnega miru in varnosti (18 %).

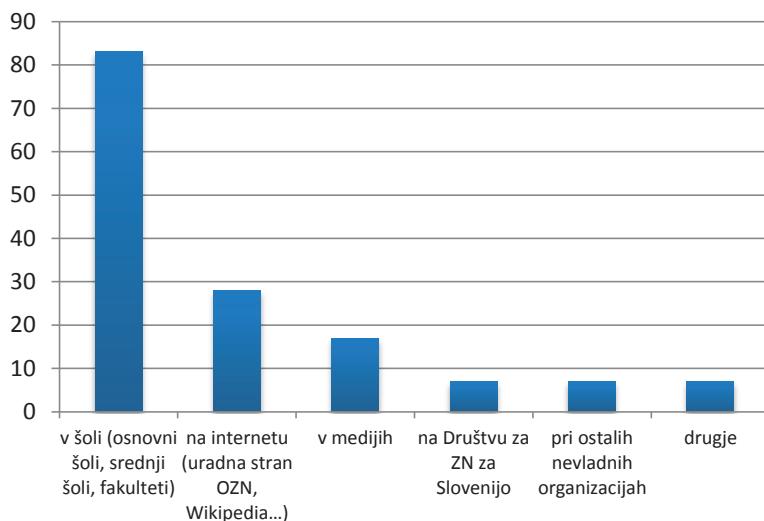
Področja uspešnosti OZN

Zanimiv podatek je, da se kar 66 % izprašanih zaveda, da dejavnosti OZN vplivajo na naše vsakdanje življenje. Da so anketiranci v večini dobro informirani o organizaciji, nakazujejo pravilni odgovori na številna vprašanja.

Kar 92 % jih je pravilno odgovorilo na vprašanje, kdaj je bila OZN ustanovljena, v 97 % so vedeli, katero mednarodno organizacijo je nasledila OZN, in 90 % vprašancev je seznanjenih, da sta UNICEF in UNESCO del sistema OZN. Za razliko od teh treh vprašanj so udeleženci slabše odgovorili na vprašanje o slovenskem sedežu v Varnostnem svetu ZN in o Meddržavnem sodišču v Haagu. Nekaj več kot polovica (60 %) jih pravilno ugotavlja, da je Slovenija v preteklosti bila (nestalna) članica Varnostnega sveta ZN, medtem pa je 67 % seznanjenih, da je Meddržavno sodišče v Haagu poglavitni pravni organ OZN in seveda sodi v sistem organizacije. Nekaj več kot polovica anketirancev (52 %) meni, da Slovenija v okviru OZN ne sodeluje dovolj aktivno. Dobra tretjina trdi, da se naša država angažira dovolj, medtem ko se ostali niso opredelili. V 69 % udeleženci trdijo, da je reforma OZN potrebna, 22 % anketirancev pa ni znalo odgovoriti na to vprašanje, kar nakazuje, da jim samo delovanje organizacije ni poznano.

Rezultati naših anketirancev o pridobitvi informacij o OZN so prikazani v spodnjem grafu, kjer lahko vidimo, da je največje število (83 od 149) pridobilo znanje v šolah in na fakultetah. Ostali so informacije dobili na internetu, v medijih ali celo preko Društva za ZN za Slovenijo.

Da ima OZN pristojnost posredovati v državah, kjer je varnost državljanov ogrožena, meni dobra polovica izprašanih, medtem ko jih 40 % trdi, da so te pristojnosti občasne. Zanimiv podatek je, da jih kar 77 % ugotavlja, da bi OZN morala posredovati v Siriji, kar nam pove, da so naši anketiranci ažurni na področju mednarodnega dogajanja. OZN naj bi po mnenju 60 % udeležencev neustrezno naslavljala razvojne razlike v svetu.

Ali poznate dejavnosti OZN na področju mladinskih politik?

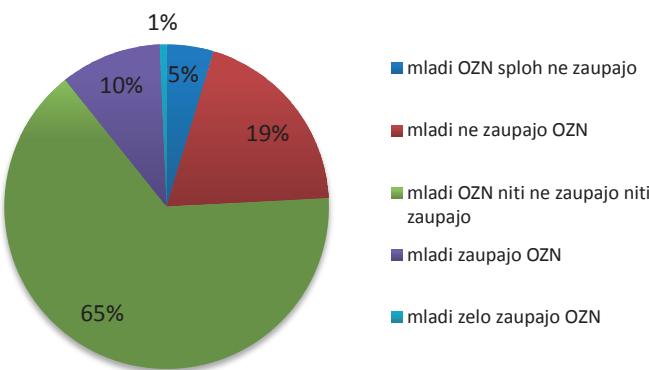

Poznavanje organizacije med mladimi, ki so sodelovali v raziskavi, je precej dobro, kar pa še ne pomeni, da so seznanjeni s področjem mladinskih politik v sklopu OZN. 60 % jih namreč ne pozna dejavnosti OZN na tem področju, je pa razveseljiv podatek, da je 16 % udeležencev znalo področja celo našteti.

Glede na slabo poznavanje dejavnosti OZN na področju mladinskih politik rezultati odgovorov na naslednja vprašanja najverjetneje niso povsem verodostojni. 62 % udeležencev meni, da OZN ne posveča dovolj pozornosti mladinskim vprašajem. Po mnenju 64 % anketirancev mladi ne sodelujejo dovolj pri pobudah OZN, medtem ko 11 odstotkov meni, da mladi pri teh pobudah vendarle prisostvujejo.

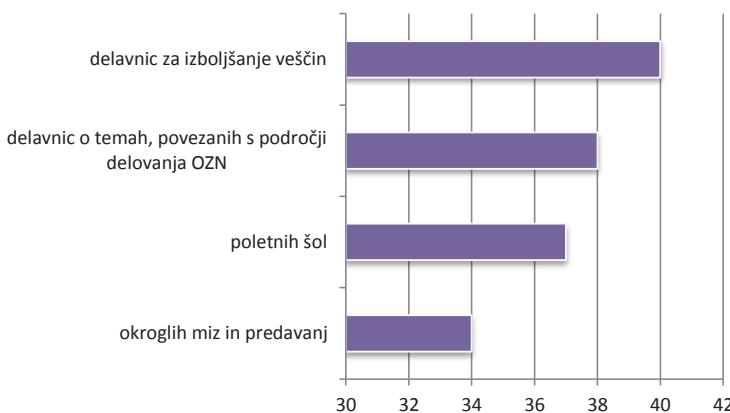
Raziskava je preverjala tudi, kolikšno mero zaupanja OZN uživa med mladimi. 10 % anketirancev meni, da mladi OZN zaupajo, slabih 20 % pa, da so mladi do organizacije nezaupljivi. Največ (65 %) jih meni, da so mladi neopredeljeni, torej da organizaciji niti ne zaupajo niti zaupajo. Na tem mestu pa se seveda najdejo še posamezniki, ki OZN zelo zaupajo oziroma sploh ne zaupajo.

Kaj menite, kolikšno mero zaupanja uživa OZN med mladimi?

V anketi smo preverjali tudi poznavanje Društva za ZN za Slovenijo kot ključne slovenske nevladne organizacije, ki skrbi za promocijo vrednot OZN in informiranje javnosti o dejavnostih OZN, tudi z organizacijo različnih dogodkov. Nekaj več kot polovica anketirancev se nikoli ni udeležila dogodkov, ki jih organizira Društvo za ZN za Slovenijo. 25 % izprašanih se je dogodkov udeležila enkrat, 20 % pa celo večkrat.

Spodnji graf prikazuje dejavnosti mladinskih/nevladnih organizacij, ki bi se jih udeleženci raziskave želeli več. Po njihovem mnenju so najbolj zaželene delavnice za izboljšanje veščin ter delavnice o temah, povezanih s področji delovanja OZN. Nekaj manj bi se večkrat želeli udeležiti poletnih šol in okroglih miz ter predavanj. Sklepamo lahko, da so bolj kot razprav in predavanj mladi željni praktičnega dela, ki seveda bogati delovne izkušnje.

KJE NAJDEM VEČ INFORMACIJ?

Odpосланец generalnega sekretarja OZN za mladino:

<http://www.un.org/youthenvoy/>

ZN mladina:

<http://undesadspd.org/Youth.aspx>

Društvo za ZN za Slovenijo:

<http://www.unaslovenia.org>

Mladinski svet Slovenije:

<http://www.mss.si>

